

Волков Юрій Михайлович,
викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ.

Хованова Діана Олексіївна,
курсант 3-го курсу факультету
економіко-правової безпеки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ.

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ПРОТИДІЇ ПРАВОПОРУШЕННЯМ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОГО ПОРЯДКУ ТА БЕЗПЕКИ

Вивчення, адаптація та запровадження в Україні кращих іноземних практик, покликаних підвищити рівень забезпечення публічного порядку та безпеки, завжди мало не лише суто практичне значення, а й виступало невід'ємною складовою розвитку вітчизняної науки у галузі національної безпеки.

За думкою французьких юристів, термін «безпека» належить до «невизначених правових понять» і в принципі не повинен законодавчо визначатися, залишаючи, таким чином, простір для безпосередніх виконавців, які й покликані на практиці забезпечувати громадську безпеку. Відомий французький юрист Ж. Ведель визначив безпеку як «діяльність, що спрямована на попередження небезпеки, яка загрожує колективу (приватним особам), починаючи від попередження заколотів проти безпеки держави і закінчуючи запобіганням нещасних випадків»[1].

На практиці більшість функцій у сфері забезпечення публічної безпеки і правопорядку у Французькій республіці виконує жандармерія. Адміністративна поліція займається попередженням правопорушень і виконує інші профілактичні заходи. Повноваження французької поліції визначені законом «Про посилення безпеки і захисту свободи особи» від 1981 року, який досить докладно регламентує її діяльність щодо боротьби зі злочинністю та охорони публічного порядку. Особливе місце у законі відведено судовій поліції, яка наділена повноваженнями констатувати порушення будь-яких встановлених законом норм життєдіяльності, збирати докази та передавати правопорушників судовій владі[2].

У Великій Британії особливості практики забезпечення громадської безпеки нормуються Законом Сполученого Королівства «Про поліцію» від 1996 року, відповідно до якого найголовнішим завданням цього органу є охорона громадського порядку і цим має опікуватися кожен поліцейський незалежно від звання і посади. Водночас, робота британської поліції з охорони публічного порядку та безпеки не відноситься до адміністративної діяльності, оскі-

льки здійснюється всіма підрозділами та службами поліції [3]. Специфічною рисою діяльності поліції Великої Британії із забезпечення громадської безпеки є те, що взаємодія між різними її силами (службами, відділами) не має чіткої регламентації і відбувається на договірній основі між старшими офіцерами[4].

У Португальській Республіці з метою охорони громадської безпеки утворено поліцію публічної безпеки, яка функціонує відповідно до закону «Про організацію поліції публічної безпеки» від 2007 року. Її місія полягає у забезпеченні демократичної законності, внутрішньої безпеки та прав громадян відповідно до Конституції і законів. Поліція підзвітна перед членом Уряду, який відповідає за внутрішню політику і адміністрування, а її організаційна структура є єдиною для усієї території держави. Згідно з законом португальська поліція публічної безпеки має виконувати такі завдання:

- гарантувати умови безпеки, які дають можливість для реалізації прав і свобод, поваги до гарантій для громадян, а також можливість повноцінного функціонування демократичних інститутів відповідно до засад легальності та діяльності правової держави;

- гарантувати публічний спокій і порядок, безпеку і захист осіб та майна;

- забезпечувати загальне запобігання злочинності у взаємодії з іншими силами і службами безпеки [5].

Беручи до уваги нинішню ситуацію із станом законності і правопорядку в Україні, невщухаючу гібридну агресію з боку Російської Федерації, необхідність підтримання на належному рівні громадської безпеки в нашій державі виступає одним із пріоритетів забезпечення національної безпеки в цілому, безпосередньо впливаючи на процеси у соціально-економічній, політичній, морально-психологічній та інших сферах життєдіяльності українського суспільства. Проголошений Україною євроінтеграційний шлях державотворення вимагає від нас якнайскорішої адаптації й впровадження найкращих загально визнаних демократичних інструментаріїв публічного управління в усіх сферах суспільного життя[5].

Запровадження в Україні європейських підходів щодо забезпечення громадської безпеки потребуватиме докорінної зміни самої сутності нашої державної політики у цій сфері. Наріжним каменем діяльності українського уряду повинно стати забезпечення належного захисту громадян і суспільства в цілому від загроз їхньому благополуччю та процвітання, створення належних умов задля нормальної життєдіяльності та впевненості у завтрашньому дні. Заходи із забезпечення громадської безпеки повинні мати, насамперед, упереджуючий характер з метою недопущення протиправних дій, соціальних збурень та катастроф природного і техногенного характеру.

1.Административное право Франции / Ж. Ведель; подред. М.А.Крутоголов; пер. Л. М. Энтин. Москва: Прогресс, 1973. 512 с.

2. Закон Франції «Про посилення безпеки і захисту свободи особи» від 1981 року.

3. The Police Act 1996 (equipment) regulations 2011 and the Police Act 1996 (services)

regulations 2011: impact assessment. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.gov.uk/government/publications/the-police-act-1996-equipment-regulations-2011-and-the-police-act-1996-services-regulations-2011-impact-assessment>

4. Закон Сполученого Королівства «Про поліцію» від 1996 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pravo.org.ua/files/Criminal%20justice/UK.pdf>

5. Закон Португальської республіки «Про організацію поліції публічної безпеки» від 2007 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pravo.org.ua/files/Criminal%20justice/port_09.pdf

Воробець Христина Олегівна
курсант 3-го курсу факультету
економіко-правової безпеки

Науковий керівник:

Біліченко Валерій Віталійович
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСОБИСТОЇ БЕЗПЕКИ ПРАЦІВНИКА НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ПІД ЧАС ЗАТРИМАННЯ ПРАВОПОРУШНИКА ЗА ДОПОМОГОЮ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАСОБІВ

Сучасний стан захисту прав, свобод і законних інтересів громадян від протиправних посягань характеризується як незадовільний. Питання самозахисту громадян від протиправних посягань потребують поглибленого вивчення, особливо в частині характеристики умов правомірності застосування вогнепальної зброї при затриманні правопорушника. Застосування вогнепальної зброї працівниками правоохоронних органів свідчить про недостатній рівень їх професійної та психологічної підготовки, незнання тактики і застосування прийомів при затриманні та перевищення повноважень в умовах необхідної оборони та крайньої необхідності. [1].

Сучасна криміногенна ситуація, що має місце в Україні є загрозовою, ризиковою і небезпечною не лише для її державних інститутів але й для всього населення країни [2]. Україна за рівнем безпеки знаходиться за межами 36-ти країн Світу. Чинне законодавство України за останні роки передбачило правові норми, дотримання яких покликано суттєво зменшити загальний рівень злочинності та окремі її види. Разом з тим правовий нігілізм населення, недостатня ефективність діяльності правоохоронних органів, які перебувають у стані постійних «реформ», «сприяють» зростанню кількості правопорушень та підвищенню їх суспільної небезпеки. Примусовий і добровільний професіоналіз із цих органів створюють загрози і небезпеку для населення України. Грома-